

Obsah

Předmluva k 2. vydání	8
1. Úvodem	9
1.1 Autor o sobě	9
1.2 Autor o své knize	10
1.3 Současný stav diskuse o gádžích a Romech v České republice	11
1.4 Poděkování	13
2. Cesty Romů: Příběh „dětí větru“	15
2.1 Putování z Indie do Evropy a po Evropě	15
2.2 Romové na území Čech, Moravy a Slovenska od roku 1700	17
2.2.1 Z historie Romů na Moravě a v Čechách	17
2.2.2 Z historie slovenských Romů	20
2.3 Romové v poválečném Československu do roku 1989	26
2.4 Rok 1989 - skok do přítomnosti	30
3. Romové v České republice: Zpráva o stavu jednoho národa	35
3.1 Demografie nebo „Kolik je tu s námi Romů a jakých?“	35
3.2 Způsob bydlení a obživy	36
3.3 Jak zdraví jsou naši Romové?	39
3.4 Mluví Romové romsky?	41
3.5 Jak žije romská kultura?	43
3.6 Romská rodina	46
3.7 Romská obec	48
3.8 Romové jako politikové	49
3.9 Romská duše	52
3.10 Věří Romové v Boha?	55
3.11 Romská kriminalita	60
3.12 Asimilace nebo integrace?	62

4. Vztahy mezi českými Romy a českými gádží	65
4.1 Vztah mezi gádží a Romy jako studená válka	65
4.2 Rasismus a diskriminace Romů v České republice	70
4.2.1 Averze gádžovské veřejnosti k Romům: Jsme rasisté?	70
4.2.2 Existuje romský protigádžovský rasismus?	73
4.2.3 Jak jsou u nás postihovány rasisticky motivované trestné činy?	74
4.2.4 Jsou u nás Romové diskriminováni?	75
4.3 Politické vztahy mezi českými gádží a českými Romy	76
4.3.1 Hledání koncepce	76
4.3.2 Planý antirasismus	78
4.3.3 Pozitivní diskriminace: Ano, či ne?	79
4.3.4 Romská otázka je otázkou sociální?	80
4.4 Benzin do ohně: Prezentace Romů v médiích	82
4.6 Romský exodus	84
5. Romská národní identita	87
5.1 Osobní a národní identita	87
5.2 Pozitivní složky romské identity	89
5.2.1 „Narodila jsem se pod šťastnou hvězdou?“	89
5.2.2 Způsob bydlení a obživy	90
5.2.3 Romský jazyk, slovesnost a kultura jako základ identity	90
5.2.4 Romská národní povaha	91
5.2.5 Vědomí sounáležitosti	91
5.2.6 Vědomí historických kořenů	92
5.2.7 Romská duchovnost – opora národní identity?	93
5.2.8 Antropologické znaky	94
5.3 Negativní složky romské identity	95
5.3.1 Identita ukřivděných	96
5.3.2 Identita izolace	97
5.3.3 Identita konfrontace	98
INTERMEZZO	
<i>Víc než týden v tichém domě</i> (Eva Klausnerová)	99
6. Romské dětství v České republice na přelomu století	107
6.1 Romské dítě kdysi – a dnes	107
6.2 Rozdíly mezi romským a gádžovským dětstvím	108
6.3 Selhávání romských rodin a Úmluva o právech dítěte	109

7. Romské dítě v české škole	113
7.1 Vztah romských rodičů ke škole	113
7.2 Vzdělávací předpoklady romských dětí	115
7.3 Školní kariéra romského dítěte	117
7.4 Romské dítě mezi spolužáky	120
7.5 Multikulturní výchova a romské děti	122
7.5.1 K pojetí multikulturní výchovy	122
7.5.2 Konkrétní postupy multikulturní výchovy	122
8. Co s tím uděláme, občané?	127
8.1 Můžeme se domluvit	127
8.2 Činy větší i menší	129
8.3 Gádžovští rodiče, učte své děti žít s Romy!	130
8.4 Romské dítě v gádžovské rodině	131
8.4.1 Adopce a pěstounská péče	131
8.4.2 Návštěvy dětí z dětských domovů v rodině	134
9. Je třeba změnit stav ducha	137
PŘÍLOHA	
Některé nadace a organizace, zabývající se romskou menšinou	139
Literatura	147